

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 53.

ANULU XXII.

Sabiuu 618 Iuliu 1875.

Telegrafulu ese de două ori pre septemana: Duminică și Joi'a. — Prenumeratiunea se face în Sabiuu la expeditor'a foiei, pre afara la 2. r. poste cu bani gut'a prin scrisori francate, adresate către expeditor'a. Pretiul prenumeratiunei pentru Sabiuu este pre anu 7 fl. v. n. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. n. Pentru princ. și țieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru întâi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două'a ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. n.

Nr. 1936./Scol.

Publicatiune.

Inaltulu ministeriu reg. ung. de culte și instructiune publica cu emisulu seu din 19 Iuniu a. c. Nr. 12357 a dispusu a se tiené în feriele anului acestui'a cursuri supletorie de gimnastica în orasiile Budapesta, Cinci-biserici (Pécs) Clusiu, Tirnavia (Szombathely), Oradea și în Erlau (Eger).

Acést'a se aduce la cunoscinti'a invetiatorilor nostri poporali cu acelu adausu, ca acei'a cari voru voi a participá la aceste cursuri, voru avé a se adresá deadreptulu către Inspectoratul regiú de scóle respectivu.

Participatori voru primí pre di câte 60 cr. diurne, iera cei din Budapesta câte 80 cr. v. a. pre di.

Sabiuu 3 Iuliu 1875.

Dela Consistoriulu archidiece-sanu gr. or.

Fóia oficiale de Joi publica ordinatiunea executiva emisa de ministeriulu de interne și de justitia relativu la articulu X: 1875 ce tratéza despre intimatiuni; mai departe o ordinatiune a ministrului de interne către comisiunile centrale electorale din comitatele Baciu, Bodrog și Zala și către cea din scaunulu S. Sabesiuului, prin care se fipséza pentru inceperea alegerilor dietali pre terenulu acestoru jurisdictiuni unu terminu de 10 zile dela 8 pâna incl. 17 Augustu, în fine fóia publica și o ordinatiune a ministeriului de instructiune publica care opresce abcdariulu de Bas. Petri în tóte scólele poporale române.

Firulu electricu imprasciá de curendu unele sciri despre o revolta în Hertiegovin'a. Fierberile acestea nu datéza inse de acum, ele suntú urdite mai demultu; unele corespundintie spunu, ca poporatiunea din trei locuri aprópe de fruntariile austriace se afla dejá pre picioru de resbelu contr'a militiei turcesci, despre care se dice, ca la unu atacu asupr'a satului Nevesinje a facutu procesu scurtu. Resumámu scirile foiloru despre aceste intemplári în urmatóriele:

„Presse“ din Vien'a scrie: Rapórté directe telegrafice anuncia, ca pâna acum nu s'au intemplatu nici o lovitura între rescólnici și între suit'a domniloru feudali mohamedani séu între trupele guvernului. Unic'a acést'a fapta dovedesce, ca „rescól'a“ ce dureza de un'a septamána incóce, de presentu nu are alta insemnatate de câtú aceea a unei demonstrári locali din partea unoru țiereni ce refusa a solvi contributiunea contr'a domniloru feudali ce incaséza dările și a unoru oficiali turcesci, o aparintia acést'a, care se repetiesce în tóta vér'a pre tempulu secerisiului în diverse districte ale insulei balcanice, cu deosebire în Bosni'a și Hertiegovin'a. O miscare politica mai seriósa s'aru puté nasce din aceste nelinisci numai cândú s'aru mestecá Serbi'a și Muntenegru. Conduit'a ambeloru guverne inse ni garantéza cea mai stricta neutralitate. Despre adeverat'a nascere a acestoru tumulte nu suntemu în chiaru inca. Se pare ca impulsulu la aceste a emanatu dela agitatorii, cari au causatú și mai înainte atari refúsári demonstrative de a solvi dările, cu mânilé armate. Acesti agitatori s'au

refugiatu la Muntenegru spre a scapá de justiti'a turcesca, reintornându-se în urm'a unei amnestii în patri'a lorú și incepura de nou meseri'a vechia, ceea ce li si succese cu atátu mai tare cu câtú s'au cerutu dela serman'a poporatiune din partea turciloru nisce pretensiuni de dare ce nu erau de locu ecuitabile. Cumca aici nu póte fi, vorb'a de „o politica mai inalta“, ci numai de refusarea contributiuniloru, se adeverese prin faptulu, ca si posesori mahomedani mai mici iau parte la miscare.

Diuariulu „Schles. Zeit.“ i se reportéza din Belgradu:

„Turcii au inceputu a incasá contributiunile cu forti'a și din nou suntú toti vilajetii apuseni acei'a, cari fura loviti mai întâiu de aceste mesuri, cu tóte ca stările în Hertiegovin'a și Bosni'a suntú forte triste. Hertiegovenii, cari pierdiendu-si turmele lorú prin deseले epidemie au devenitu cersitori, asiá incátu la vr'o 600 familie au trebuitu sa emigreze în Croati'a și Serbi'a, iera preste 1200 familie în Dalmati'a și Muntenegru, acesti locuitori seraci, cari au remasu numai cu viétia, au sa platésca de nou o contributiune enorma de mare. De aceea ei sarira la arme.

Signalulu la rescóla s'a datu prin depradarea satului Drasievo pre plattoulu dela Nevesinje din partea soldatiloru de politie (zepties) și a mohamedaniloru iritati de oficialii de contributiune. Diece soldati fura impuscati, ceilalti alungati și asiá rescól'a se straplantá din locu în locu; muerile și copii s'au tramisu în Dalmati'a, locurile s'au arsu și s'au delegatu nuncii la rescólnici albanesii spre passurile dela Egrifu-Dagh, spre a se provocá la o actiune comuna. Dara si în Sandshak Novipasar incepe a se semti amaratiunea și déca arautii de acolo se voru alaturá la miscarea acést'a, Pórt'a póte cuitá de domni'a preste tierile apusene. Din Serajevo a esitu Vali Dervisi Pasi'a în persón'a sea cu 3000 ómeni; din Nevesinje s'au comandatu militi'a la locurile rescólate și artileri'a dela Trebinje și Sjenica s'a dirigiatu către teatrulu de lupta. Aflându-se tienutulu acést'a directu lângá fruntariile dalmatino-montenegrene, s'a tramisu colonelulu Iovanovicu cu armata austriaca la statiunea dela fruntaria Metcoviciu (care domina drumulu spre Mosaru, respective Ragus'a) spre a observá.

Sessiunea cameriloru în Romani'a este prolongita pâna la 6 Iuliu. Atátu camer'a câtú și senatulu a votatu conventiunea comerciala cu Austro-Ungari'a.

În dilele trecute s'a datu drumulu de feru Ploiesti—Predélu și Ocna—Adjudu societátiiei engleze Crawley.

„Magyar Polgár“ de joi aduce o nótitia prin carea se demintiesce scirea ca G. Moldovanu aru voi sa candideze în cerculu alu II electoralu din scaunulu Mercurei. Notiti'a dice mai departe ca candidatulu cercului din cestiune e numai „liberalulu“ Moritz Pál. În fine cu indignatiune adauge la cele de pâna aci ca are scire dela o persóna démna de tóta credinti'a, carea petrece la un'a din cele mai de frunte báii ale Transilvaniei, ca acolo se opintesce unu fostu deputatu cu tóte me-

technele sa castige cerculu II dela Mercurea și i iá fórté în nume de reu ca umbra sa restórne pre candidatulu guvernului. — Mercurea precum vedemu devine din di ce merge totu mai interesanta.

Conventiunea comerciala.

Guvernulu Majestátiiei Sele Imperatulu Austriei, Rege alu Boemiei, etc. și Rege Apostolicu alu Ungariei și

Guvernulu Altetiei Sele principele Romaniei, de o potriwa animati de dorinti'a de a intinde și desvoltá relatiunile comerciale între statele lorú respective, au hotaritu a incheiá în acestu scopu o conventiune și au numitu cá plenipotentiari, adeca:

M. S. Imperatulu rege pre domnu Jules Comite Andrassy de Csik-Szent-Király și Kraszna-Horka, Consilierulu seu intimu. Ministru alu casei Sele si alu afaceriloru streine, Mare-Cruce alu ordinului St. Stefanu, etc., etc., și

A. S. principele Romaniei pre domnu George Costaforu, agentulu seu diplomaticu, Mare-Cruce alu ordinului Franciscu Iosifu, etc. etc. cari dupa ce si-au comunicatu puterile lorú gasite în buna regula, s'au invoitu asupr'a urmatóreloru articole.

I. Va fi plina și intréga libertate de comerciú și de navigatiune între supusii Monarchiei Austro-Ungariei și acei'a ai principatulu Romaniei, cari voru puté sa se stabilésca fia-care pre teritoriulu celui-alaltu statu. Supusii M. S. Imperatulu-rege în Romani'a și supusii A. S. principele Romaniei în Austro-Ungari'a, séu de s'aru stabili în porturile, orasiile ori verice alte locuri din ambele teritórie, séu de aru residá acolo în modu provisoriu, nu voru fi supusi, în exercitiulu comerciuluiu séu alu industriei lorú, la nici unu dreptu impositu, tacsa séu patentá, sub ori-ce denumire aru fi, altele séu mai radicate de câtú cele ce voru fi percepute dela natiionali; privilegile, scutirile, imunitátiile și favorile de ori-ce natura de cari s'aru bucurá, în materie de comerciú și de industrie, supusii unei'a din inaltele părți contractante, voru fi comune supusiloru celei-lalte. Se intielege ca prin acést'a dispozițiune nu se deróga la legile și ordonantiele în vigóre în statele celoru două inalte părți contractate și aplicabile tuturoru streiniloru în generalu:

1º. În Austro-Ungari'a, la legile relative la comerciulu de colportagiú și la exercitiulu farmaciei, și

2º. În Romani'a, la legile și prescriptiunile relative la prohibitiunea de a dobandi și posedá imobile rurale (vedi art. IV).

II. Negutiatorii, fabricantii și industriali în genere, cari voru puté probá ca au achitatu în tier'a în care resida drepturile și impositule necesarie pentru exercitiulu comerciuluiu si alu industriei lorú, nu voru fi supusi pentru acést'a la nici unu dreptu séu impositu ulterioru în cea-lalta tíera, cândú voru caletóri séu voru face sa caletóresca comisii séu agentii lorú, séu cu séu fára esiantilióne, în interesulu esclusivu alu comerciuluiu séu alu industriei ce exerciéza și în scopulu de a face cumparatori séu de a primí comisiuni.

Supusii stateloru contractante voru fi reciprocu tratati cá si natiionali cândú voru merge din o tíera în cea-lalta pentru a visitá balciurile

tergurile în scopulu de a exercitá acolo comerciulu lorú și de a debitá productele lorú.

Supusii unei'a din inaltele părți contractante, cari exercita meseri'a de carutiasi între diversele puncte ale celoru două teritórie séu cari se dau la navigatiunea maritima ori fluviala, nu voru fi supusi, pentru exercitiulu acestoru meserii și industriei, la nici o tacsa industrialá séu specialá pre teritoriulu celei-lalte.

Nici o pedeca nu se va aduce la liber'a circuliatiune a pasageriloru, și formalitátiile administrative, relative la documentele de voiaju, voru fi restrinse la strictele exigente ale serviciuluiu publicu la trecerea fruntarielor.

III. Supusii fia-cári'a din cele două inalte părți contractante voru fi scutiti, pre teritoriulu celei-lalte, de ori ce serviciu militarú, pre uscatu si pre mare, atátu în trup'a regulata câtú și în gard'a natiunala. Ei voru fi asemenea dispensati de ori-ce functiune oficiala obligatória, judeciara, administrativa séu municipalá, de locuinti'a militará, de ori-ce contributiune de resbelu, de ori-ce rechisitiune séu prestatiune militará de ori-ce natura aru fi afara totusi de serviciile cari suntú atasiate posesiunei séu locatiunei de imobile precum și de prestatiunile séu rechisitiunile militarie la cari suntú supusi toti natiionali în calitatea lorú de proprietari séu de locatari de imobile.

Ei nu voru puté fi supusi, nici personalu nici pentru mobilele séu imobilele lorú, la alte datorii, restrictiuni, tacse séu imposité, de câtú acelea la care voru fi supusi și nati nalii.

IV. Románii în Austro-Ungari'a și austriacii si ungurii în Romani'a voru avé reciprocu dreptulu de a dobandi și posedá bunuri de ori-ce feliu, mobiliarie séu imobiliarie, și voru puté dispune liberu de densele prin cumperatórie, vendiare, donatiune, permutatiune, contractu de casatorie, testamentu, succesiune și prin ori-ce altu actu; în aceleasi conditiuni cá natiionali, fára a platí drepturi, contributiuni și tacse altele séu mai urcate de câtú acelea la cari suntú supusi natiionali în virtutea legiloru (v. art. 1).

V. Cele două inalte părți contractante iau indatorirea de a nu impedecá comerciulu reciprocu alu supusiloru lorú prin nici o prohibitiune de importatiune, de esportatiune séu de transitu.

Cu tóte acestea nu suntú supuse acestoru dispozițiuni articolele urmatórie: tutunulu sub tóte formele sele, sarea, armele, pudr'a (prafulu de pusca) și munitiunile de resbelu. Nu suntú cuprinse în acést'a restrictiune: puscile, pistótele și armele de comerciú cu obiectele și cartusiele indispensabile pentru a lorú intrebuintiare.

Se voru puté asemenea luá mesuri prohibitive:

1º. În ce privesce politia sanitara și mai cu séma în interesulu sanatótiiei publice și conformu principiiloru internatiunale adoptate pentru acést'a, și

2º. În circumstantie esceptionale, pentru ce privesce provisiunile de resbelu.

Nici un'a din cele două inalte părți contractante nu va supune pre cea-lalta la o prohibitiune de importatiune séu de esportatiune care nu

va fi fostu aplicabila in aceleasi circumstantie la tóte cele-lalte natiuni.

VI. Cátu despre cuantumulu, garanti'a si perceptiunea drepturilor de importatiune si de esportatiune, precum si in ce privesce transitulu, fia-care din cele dóue inalte párti contractante se obliga a face pre cealalta sa se folosésca de ori-ce favóre, privilegiu séu scadere in tarifele drepturilor, la importatiunea séu esportatiunea articoleloru mentionate séu nu in conventiunea de fatia, ce un'a din ele aru putea acordá unei a trei'a puteri. Ori-ce favóre séu imunitate concedate mai târdiu unui alu treilea statu se va întinde imediatu, fára conditiune si prin acésta chiaru la cea lalta parte contractanta.

Dispositiunile cari precedu nu se aplica de locu :

1°. La favorile acordate acum séu cari s'aru poté acordá ulterioru altoru state limitrofe spre facilitarea circularei pre frontarie, si

2°. La obligatiunile impuse unei din cele dóue inalte párti contractante prin angajamentele unei uniuni vamale déjà contractate séu care aru poté sa se contracteze pre viitoriu.

VII. Productele solului si industriei Romaniei, cari voru fi importate in monarchi'a austro-ungara si cari suntu destinate séu pentru consumatiune, séu pentru intrepositu, séu pentru reesportatiune, séu pentru transitu voru fi supuse acolo acelu'asi tratamentu si nu voru fi posibile de drepturi nici mai radicate nici altele decâtu productele natiunii celei mai favorisate.

VIII. Obiectele de provenintia séu de manufactura austriaca séu ungara voru fi esportate spre Romani'a libere de drepturi de vama, afara de articulele afectate de unu dreptu de esire vis-a-vis de natiunile cele mai favorisate.

IX. Obiectele de provenintia séu de manufactura austriaca séu ungara enumerate in tarifulu alaturatu pre lángea conventiunea de fatia, si importate pre uscatu séu pre mare in Romani'a, voru fi admise acolo libere de ori-ce dreptu de intrare.

Obiectele de aciea'si provenintia séu manufactura enumerate in tarifulu B anecsatu pre lángea acésta conventiune, si importate pre uscatu séu pre mare in Romani'a, voru fi admise in schimbulu achitárei drepturilor de intrare indicate in disulu tarifu, cu-

prindiendu-se si tóte drepturile adi-tionale.

Obiectele si productele de provenintia séu de manufactura austriaca séu ungara cari nu suntu enumerate in tarifele A séu B, voru fi supuse, la intrarea loru in Romani'a, la plat'a unui dreptu unicu de importatiune 7% din valórea loru la locul de origine si ficatu conformu art. XII si XVII din conventiunea de fatia.

In plat'a acestui dreptu de 7% voru fi cuprinse tóte drepturile adi-tionale.

Se intielege ca drepturile ad valorem voru fi inlocuite prin o comuna intielegere, indata si pre atátu pre cátu se va poté, prin drepturi specifice achitabile pre greutate si calculabile iérasu pre bas'a de 7%.

Pána ce se va efectúa acésta redactiune, importatorii austriaci si unguri voru avé facultatea de a alege intre drepturile ad valorem prevediute de acésta conventiune si drepturile specifice achitabile pre greutate séu numeru si determinate séu de cátra unu tarifu románu generalu séu de cátra o conventiune speciale incheiata cu o tertia putere.

X. Se va prelevá in Romani'a, asupr'a marfuriloru de ori-ce natura esportate pre uscatu séu pre mare din principatulu románu in monarchi'a austro-ungara, la esirea loru si dreptu inregistrare, drepturile specificate in tarifulu románu alu drepturiloru de esire, promulgatu de A. S. principele Romaniei cu dat'a din Sinai'a de 6 Augustu 1872. Se intielege ca drepturile de esire in cestiune nu voru trece nici odata preste 1% din valórea marfuriloru esportate.

Acésta dispositiune nu este aplicabila in casurile prevediute de art. XVIII din acésta conventiune.

Voru fi asemenea scutite de acestu dreptu de esire, afara de articulele déjà indicate in susu numitul tarifu, articulele enumerate in tarifulu C alaturatu pre lángea present'a conventiune.

Gubernulu románu 'si reserva pre lángea acésta de a isbí sdrentiele si sífónele, sdrentiele de hartie si maculatur'a esportate din Romani'a, cu aceleasi drepturi de esire la care aceste obiecte aru fi supuse la esportarea din Austro-Ungari'a.

XI. Marfurile de ori-ce natura, venindu din unulu din cele dóue teritórie séu mergendu la unulu din ele, voru fi reciprocu scutite in cel-alaltu

de ori-ce dreptu de transitu, séu cându aru transitá directu séu cându, in tempulu transitului, aru trebúi sa fia descarcate, depuse si reincarcate.

XII. Drepturile ad valorem, in casurile in care le prevede conventiunea de fatia, voru fi calculate dupa valórea la locul de provenintia a obiectului importatu, de asigurare si de comisionu necesare pentru importatiune in unulu din cele dóue teritóriie pâna la frontarie.

Importatorulu va trebúi sa adauge pre lángea declaratiunea sea scrisa, constatandu valórea marfei importata, o factura indicandu pretiulu realu si emanendu dela fabricantu séu dela vendietoriu.

XIII. Certificate de origine voru fi cerute de cele dóue inalte párti contractante pentru a stabili originea natiunale a óre cároru marfuri importate séu esportate si designate prin o eomuna intielegere. Pentru acésta importatorulu va trebúi sa presinte la vam'a celei-lalte tieri, séu o declaratiune oficiala facuta inaintea unui magistratu functionendu la locul de espeditiune, séu unu certificatu liberatu de siefula servitiului vamiloru dela biuroulu de esportatiune, séu unu certificatu liberatu de agentii consulari ai tieriei in care importatiunea trebuie facuta si cari resida in locurile de espeditiunea séu in porturile de imbarcare. Factur'a marfuriloru in cestiune presentata biuroului de vama respectivu va poté, prin esceptiune tiené locu de certificatu de origine.

XIV. Déca vam'a in cele 24 óre dupa ce i se va fi presentatu declaratiunea, crede insuficienta valórea declarata, va avé dreptulu de a retiené marfurile, platindu importatorului pretiulu declarat de densulu, maritu cu 10%. Acésta plata va trebúi sa fia efectuata in cele 15 dile cari voru succedá declaratiunea, si drepturile, déca voru fi fostu percepute, se voru restituí in acelu'asi tempu.

XV. Importatorulu, contr'a cáru'a vam'a unei'a din cele dóue tieri va voi sa exerciteze dreptulu de preemptiune stipulatu de articulu precedentu va poté, in cele 8 dile dupa ce i se va fi comunicatu decisiunea vamei in acésta privintia; déca prefera, sa céra estimatiunea marfei de cátra espteri. Aceeasi facultate va avé si vam'a cându nu va gasí de cuviintia a recurge imediatu la preemptiune; ea va trebúi inse sa comunice importatorului

decisiunea sea in privintia acestei espteri in cele 24 óre dupa ce acest'a ii va fi presentatu declaratiunea sea.

XVI. Déca espteri'a constata ca valórea marfei nu trece cu 5% preste cea declarata de importatorulu, dreptulu se va percepe dupa sum'a din declaratiune.

Déca valórea trece cu 5% preste cea declarata, vam'a va poté, dupa cum va voi sa exerciteze preemptiunea séu sa percépa dreptulu pre valórea determinata de espteri.

Acestu dreptu va fi maritu cu 5% dreptu amenda, déca evaluatiunea espteriloru este cu 10% superióra valórei declarate.

Chieltuelile de espteri'a voru fi in sarcin'a declarantului déca valórea determinata prin decisiunea arbitrala escedéza cu 5% valórea declarata; in casulu contraru ele voru fi in sarcin'a vamei.

XVII. In casulu prevedintu de art. XV cei doi arbitri espteri voru fi numiti, unulu de cátra declarantu si celu-alaltu de cátra siefulu localu alu servitiului vâniloru; in casu de partagiu, séu chiaru in momentulu constituirei arbitragiului, déca declarantulu o cere, espterii voru alege unu alu treilea arbitru; déca nu se potu invoí, acest'a va fi numitu de cátra presedintele tribunalului de comerciú alu localu. Déca biuroulu de declaratiune se afla la o departare de mai multu de unu miriametru de resiedinti'a tribunalului de comerciú, celu de alu treilea arbitru va poté sa fia numitu de cátra presedintele tribunalului celui mai apropiatu.

Decisiunea arbitrala va trebúi sa fia pronuntata in cele 8 dile dupa numirea arbitrilor.

XVIII. Pentru a favorisá schimbulu reciprocu alu productelor pre frontarea celoru dóue tieri, obiectele urmatóre voru fi admise si esportate in amendóue pártile, cu obligatiune de a le întórce, scutite timporalu de drepturile de intrare si de esire si conformu ordonanteloru vamale si regulamentelor emanate prin unu comunu acordu dela cele dóue inalte párti contractante:

a) Tóte marfurile, afara de alimente, cari esindu din liberulu trafic pre teritoriulu unei'a din cele dóue inalte párti contractante, voru fi espediate la bâlciuri si terguri pre teritoriulu celei-lalte, séu cari, fára acésta destinatiune, voru fi transpor-

POISIÓRA.

Studii esseegetice.

Partea I.

C A P U I—IV.

Venirea lui Iisus in lume. Contactulu cu lumea.

Sectiunea I.

C A P U I.

I. Dumnedieu Cuventulu eternu iá chipu omenescu in persón'a lui Iisusu Christosu fiulu lui Ddieu. — II. Marturisirea lui Ioanu botezatoriulu despre densulu. — III. Alipirea invetiácelor de densulu.

I. Vs. 1—18. *Introducerea întregéi evanghelie.*

(U r m a r e.)

Vs. 21. *Si l'au întrebatu: dara cine esti? au dóra Elia esti tu? si a dísu: nu sum; proroculu esti tu? si a respunsu: nu sum.* Versiunea mi se pare prea libera, din care cauza se detrage pondulu ce jace in originalu. Amesurat orig. aru fi: *Si l'au întrebatu: ce dara? (τί οὖν; si nu τίς οὖν εἶ;) Elia esti (Ἠλίας εἶ σὺ;) si a dísu: nu sum: proroculu esti tu? si a respunsu: nu! (οὐ simplu, nu οὐκ εἶμι).*

Din respunsurile, ce le dá Botezatoriulu se vede ca elu a cunoscutu indata cu cine are a face: elu le respunde totu mai scurtu, mai ponderosu, si cu mai mare demnitate, ba cu asprimea aschetului, — prin negatiuni scurte cá respunsuri la acésta

deputatiune, se pare a se strecurá si óre-care dispertiu. La prim'a întrebare respunde cu 5 cuvinte, la a dóu'a cu dóue, la a trei'a cu unulu singuru: nu! — *ce dara?* (si nu cine esti dara, carea nu corespunde nici literei si nici intielesului orig.) servece cá o introduce la întrebările ce urméza: *Elia esti tu?* Acésta întrebare se baséza pre botezulu si invetiatur'a lui Ioanu, botez. despre pocaintia. Missiunea lui Elia, promis, profetitu la Malach. 4, 5. 6. e in consonantia cu faptele botezatoriului: De aceea jidovii vrendu se afle dela densulu vre-unu respunsu afirmativu, spre a-lu poté prinde, lu întreba: *Elia esti tu?* — cáci Elia — dupa profeti'a de mai susu — erá se anuncia imperati'a lui Mesia. — Botezatoriulu le respunde indesatu si scurtu: *nu sum* la aparintia in contradicere cu Luc'a 1, 17 Marcu 17, 10., in fapta inse nu. Negatiunea botezatoriului este numai cu privire la corp: nu este elu Elia celu de odinóra, acum inviatu, nici Elia asiá precum lu astépta jidovii, cá pre mergatoriulu alu restaurarei domniei jidovesci, (Teologi'a evreésca invetiá ca Elia va se vina spre a unge pre Mesia de „Rege“) — ci Elia celu profetitu: spiritulu profetului acestui'a este in-

*) Acésta s'a si implenit. Cáci cându Ioanu a botezasu pre Iis. atunci s'a inchipuitu ungerea lui spre a fi rege: Iudeii de si aveástacau doctrina, nu o intielesera,

trensulu. Acésta o afirma elu Vs. 23 seqq.

Ne putendu séu nevrendu sa-lu intieléga si prin urmare nepotendulu prinde, judeii continua întrebarea: *proroculu esti tu?* va se dica: déca nu esti Christosu, nici Elia, atunci cá sa poti face ceea ce faci trebuie sa fi profetulu celu mare, pre carele lu acceptámu, fiindu-ne promis de Ddieu — la Moise V. 18, 15. 18: — asiá e ca *proroculu acelu' este tu?* Si mai scurtu, si mai apesatu, ba cu óre care dispertiu, le respunde. *nu!*

Vs. 22. Vendiendu judeii ca cu aceste apucaturi nu o potu scóte la cale, lu întreba in generalu, asiá cátu o negatiune simpla i erá imposibile. De aci respunsulu:

Vs. 23. *Eu sum glasulu celui ce striga in pustia: gatiti calea Domnului* (vedi Mat. 3, 3. — 6. Marcu 1, 3. 5. Luc'a 3, 3. Isai'a 40, 3. Calea Dlui ducea la mantuire; pre acest'a nu puteau merge din caus'a pecatelor; pecatele se puteau delaturá prin pocaintia: asiá dara pregatiti calea Domnului = pocaintie). Elu se numesce *glasulu*, nu pentru ca voiesce a se subtrage dela vre-o responsabilitate fatia cu legea, ci spre a arétá pusetiunea see cá organu alu indreptarei premergatórie, cá midilocitoriu alu pocaintiei, tramesu dela insusi Ddieu:

avendu in vedere numai materi'a iéra spiritulu — nu!

elu — 'si identifica chamarea sea cu a lui Elia din Malach. 4, 5. 6. aretându ca elu este premergatoriulu lui Mesia. Persón'a lui aré insemnatate numai intr'atát'a, in cátu ea servece chamarea lui. Aci aflámu cea dintâiu retragere personale si supunere plina de devotamentu a botezatoriului fatia cu Christosu.

Vs. 24. Evangelistulu numai aci ne aréta ca deputatiunea a custatu din farisei. Acésta o face cu scopu, si adeca cá lectorulu se póta cuprinde mai usioru atátu caus'a acestei deputatiuni, cátu si scopulu ei, cari cu ajutoriulu acestei deslusiri se esplica in versulu urmatoriu.

Vs. 25. *...dara pentru ce botezi* etc. Argumentatiunea fariseiloru, prin carea voru sa incurce pre Ioanu Botezat., aréta evidentu ca ei privéu in botezu ce-va referitoriu la imperati'a lui Mesia. Ei nu punu pondu pre declaratiunea Botezat. din Vs. 23., séu cáci nu l'au intielesu, séu ca n'au vrutu sa-lu intieléga. Dreptulu de a botezá si invetiá lu reducu ei numai la persón'a lui Ioanu; — si de acea facendu acésta Botezatoriulu fára scirea loru: lu tragu la raspundere, acum pre fatia, directu, nu cá mai inainte dicendu-i: *déca nu esti tu Christosulu, nici Elia, nici Profetulu* — in care casu ai fi indreptatitu sa faci aceste — *pentru ce botezi?* cu a cui scire, cu a cui impoternicire? — La ce Ioanu

tate pre teritoriul celei-alte părți contractante pentru a fi depuse în întrebuinșarea său magazinele de vamă, precum și esanționele importate reciproc de comisii voiagiori ai case-loru austriace, ungare și române, cu condiție că toate aceste marfuri și esanțione să fie întorse în țărâ de unde provin într-unu terminu stabilitu de mai înainte.

b) Vitele conduse din unu teritoriu în celu-alaltu la terguri și la pascutu. În acestu ultim u casu scuti-rea de drepturi de intrare și de esire va fi intinsa și asupr'a produselor respective precum laptele, untulu și branza produse în tempulu siederei pre celu-alaltu teritoriu și vitele nascute în același tempu, precum și asupr'a efectelor și mobilierulu țieranilor și pastorilor cari insotiescu vitele.

c) Obiectele destinate a fi reparate fără câ natur'a și denomiatiunea lor comerciale să sufere o schimbare esentiala.

d) Sacurile pentru ambalagiu și butocele góle purtandu semne de întrebuinșare.

(Va urmá.)

✕ *Nadesiulu sasescu* 30 Iunie 1875. Domnule Redactor! Abia numai eri m'amu potutu informá încátu-va despre decurgerea alegerei deputatului dietalu din comitat. Cetate de balta — cerculu superioru, carea s'a intemplat in *Balasiariu* luni in 23 Iunie a. c. v. — În cerculu mentionatu fu alesu fostulu deputatu dietale in periodulu de 3 ani espiratu Iuliu *Horvath* contr'a candidatului Szilagy. Precum totu-de-un'a asiá si acum'a cortesirile nu au lipsitu din partea compatriotiloru magiari, din care cauza fu suspendatu pretoarele cercului acestuia „*Pékry Dénes*“, carele — dupa cum se dice aru fi emisu unu circulariu câtra toate oficiile notariali și comunale, ordonându-le strictu, să voteze pentru Szilagy. Se mai vorbesce inca ca cu ocașiunea alegerei, comitele supremu contele Gavrilu *Bellenu* aru fi impusu notarului și judelei comunale din Senereusiu și póte și altor'a cá sa voteze pentru *Horvath* cáci la din contra i va depune din oficiu, dara la acestea i-au respusu notarulu in spiritu germanu. (?) — La alegere au participatu și români, atâtu preoti câtu și mireni, și inca in numeru considerabilu, cari firesce au votatu parte pentru unu altu candidatu magiaru,

respunde: aretandu ca dreptulu seu a botezá și invetiá sta in chiamarea sea.

Vs. 26... *eu botezu cu apa dara*. Botezatoriulu prin respunsulu seu a) subtrage botezului lui Christ. aretandu ca botezulu seu fiindu cu apa — in opoșițiune cu botez. spirit. alu lui Christ. Vs. 33. Mut. 3, 11. — este numai pregatitoriu, corespundietoriu Vs. 23, dara totu odata: b) aréta atâtu chiamarea sea câtu și pusețiunea sea fatia cu Mesi'a: elu explica mai chiaru cele dise in Vs. 23 in *medilocolu nostru stâ*: spiritualmente numai, cáci corporalmente Iis. nu erá de fatia.

Acést'a o putemu numai presupune din tacerea evangelistului, și din decursulu istorisirei urmátore *carele vine dupa mine, carele înainte de mine a fostu* (vedi explicarea Vslu 15.) *câru'a nu sum eu vrednicu sa-i deslegu curelele incaltiaminteloru.*

A deslegá curelele incaltiaminteloru, erá ocupatiunea sclaviloru celoru mai de josu.

Pondulu in constructiunea de susu jace pre eu: câru'a eu nu sum vrednicu a-i fi sclavulu celu mai desconsideratu: — Asiá este de mare, de puternicu de stralucitu acel'a, in câtu eu, carele sum înainte mergatoriulu lui, eu carele, dupa cum Ve-amu spusu amu chiamarea profetita de Malachi'a

pentru ca ei mainainte de alege nu s'au intrunitu baremu odata pentru a se consultá despre tienut'a ce aru fi avutu se urmarésca cu aceea ocașiune, și chiaru sa se fi intemplatu acést'a, cá sa reésca cu unu românú cá deputatu e preste putintia, de órece românii facu minoritatea, se intielege ca numai la astfelu de ocașiuni și unde este vorb'a de dreptu, cáci dealtmintrelea la datorintie românii suntu maiortitatea. Acést'a e egalitate magiara!

Trebuie se cuprinda pre omu necadiu de mórté cându aude și vede ca nisce magiari flamândi cá vai de ei, cari nu posedu nimic'a fără numai peteculu, se incarca cu drepturi preste drepturi; iéra românul fia și mai avutu este eschisu mai dela toate acestea prin novel'a electorala pentru noi atât'a de nedrépta și apesatória. —

Precum amu observatu spiritulu lui Itzig n'au lipsitu nici aci, cáci amu vediutu cu ochii mei pre sasii diu comun'a nostra Nadesiulu-sasescu cându s'au reintorsu dela alegere ca erau leuca, cântau cântári germáne dara purtându 3 stindarde de tricolorulu magiaru. La ei se póte deci aplicá cunoscutulu proverbu: „*Ubi bene, ibi patria.*“

Subsemnatulu nu amu participatu la actulu alegerei, din cauza ca nu amu avutu scire de nicaria despre acést'a —

✕ *Nadesiulu sasescu*, 19 Iunie 1875.

(Urma re.)

Visitéza in totu anulu in mai multe renduri scólele, — iéra la casu de nepotintia insarcinéza cu acést'a pre onoratu domnu Dimitriu V. Moldovanu preotu cooper. și invet. primariu in Sighisiór'a, — unde examinandu pre elevii și pre elevele se incredintéza despre purtarea invetatoriloru și face observatiunile necesarie; aduna comitetele parochiale, a une ori și sínódele și cá unu parinte bunu aréta fiiloru sei sufletesci folosulu celu nespusu de mare alu invetiaturei și sciétieloru și i îndemna a-si dá copiii la scóla.

Amu fostu martore la astfelu de visitári intreprinse din partea prea demnului și suslaudatului, parinte protopresbiteru, și inca cându functiunámu cá invetiatoriulu la scóla populara confes. din comun'a Danesiú in an. 1863 4, unde impregiurarea au adusu cu sine cá sa me ocupu cá atare numai un'a jumetate de anu, au visi-

(4, 5. 6.) la carele a-ti facutu alusiune; eu, pre carele acestu poporu me cunósce, și pentru viétia și invetiaturile mele, botezandu-se dela mine, me considera a fi insusi Mesi'a: eu nu sum vrednicu a-i fi sclavulu celu din urma, celu mai de josu.

Si déca pusețiunea mea este asiá de neinsemnata fatia cu marirea lui: carea va fi a vóstra?! — Acést'a este intielesulu cuvinteloru celoru scurte a botez. pre cari in parte intielegându-le fariseii, și temendu-se de poporu, carele aderá invetiaturiloru lui Ioanu (Mat. 14, 5. Luc'a 29, 6.), apoi vediendu ca Ioanu nu tinde la revolutiune, și astfelu necrediendu-lu a fi periculosu, numai intindu vorba, se retragu, iéra Evangelistulu nu afla de lipsa a-i mai aminti.

Vs. 28... in *Vitavara* — una nume de tienutu, o regiune, c'amu 4 mile dela Ierusalimu, pre malulu stángu alu Iordanului. Dupa etimologi'a dela evreescu Bethavarah = loculu transportului: Pre semne acolo erá unu vadu prin carele treceau Iordanulu. Acolo botezá Ioanu.

Vs. 29—34. *Marturi'a a dóia* — mai hotarita — a lui *Ioanu Botezat*. despre Iisusu (verosimilu, dupa Vs. 35) *inaintea invetiaceiloru sei.*

(Va urmá.)

tatu scóla mea de dóue ori și nota bene fára a pretinde vre-o remuneratione. Si inca câte și mai câte visitatiuni de soiulu acest'a? Onóre deci cui se cuvine!

Despre adeverulu asertiuniloru mele in parte se póte convinge p. t. publicu cetituriu din corespondintie din Sighisiór'a aparute in nr. 37 și 47 ai acestei pretiuite foi din a. c. in cari se descriu rezultatele imbucurátorie a unoru esamene de véra din tractulu desu memoratu alu Sighisiórei. Amu cetitu cu bucurá, și cu mine credu ca totu iubitoriulu de progresu și scóla, acele sciri, la cari, cu permisiunea onorabilei redactiuni, voui a face observarea ca: aru fi de doritu cá reportatori de astfelu de lucruri pre lánge acestea sa arate si unele scaderi ce póte le-arú observá in propunerea unui séu altui obiectu de invetiamentu, cá apoi cei-lalti invetiatori sa-si póta dá parerea asupr'a lor. Nu voiescu eu prin acést'a a trage la indoiéla cele cuprinse in amintitele comunicatiuni, nu ferésca Ddieu, ci din contra apretiediu si eu succesele dd. invetiatori, si cu deosebire ale parintelui și invetiatoriului din Biserica-alba (Ferihazu) dlu Ioane Ganéa, care mai bine de 15 ani se ocupa totu cu educatiunea eleviloru; inse trebuie sa recunóssemu si aceea, ca nici unu lucru nu este asiá de perfectu compusu încátu sa nu poti aflá ce-va nepotrivitu intr'ensulu. Inca un'a asiú mai dori cá in venitoriu tienerea astoru felu de esamene sa se publice cu vr'o câte-va dile ori septamáni mai înainte, cá invetiatorii si alti amatori de scóla, iertanduli giurstarile se póta participá la acelea, dela cari póte profitá si unulu si altulu fórté multu.

Lips'a de invetiatori, de-si nu intr'unu gradu asiá mare totusi se simte si pre aici, firesce de cei calificati, ca de cei-lalti asiá numiti as-bucheru suntu inca prea multi cari nici ceti nici scrie nu sciú cum se cade, apoi de cântatu dá-i pace. Acésti din urma dupa modest'a mea parere suntu o plaga, care impede ca fórté multu dezvoltarea poporului nostru. Acéstia suntu caus'a, de astadi fórté putieni teneri se pregatescu pentru carier'a invetiatorésca, pentru ca ei, și unde se póte inmultí salariulu invetiatorescu, seducu si corumpu poporul sub pretestu ca-i servescu pe mai putienii, și asiá 'lu miciorédia încátu nu se póte aplicá unu invetiatoriu calificatu. In casulu de fatia 'mi iau libertatea a atrage atentiunea prea vener. Consistoriu archidiecezanu cá senatu scolaru si a prea onorateloru oficiu protopresbiterali a intrevení si a se opune acestui reu, carele de va grasá multu ne va nimici scólele si va stricá totu ce s'au ziditu pâna acum cu multa truda și ostenéla. Afara cu pigmeii din scólele populare!

Invetiatorii din tractulu acest'a protopresbiterale aru fi bine sa se adune mai desu in conferintie; iéra in contielegere cu cei din tractele protopresbiterale invecinate sa infintiedie o reuniune invet. lánge carea si o biblioteca de totu feliulu de opuri, singurele medilóce de a se potea perfectiuná din ce in ce mai multu dupa cerintiele tempului modernu.

Despre reuniune cu alta ocașiune mai pre largu.

Gerasimu Lupea,
preotu rom. gr. or.

✕ Dámu locu corespundintiei de mai la vale, din care se chiarifica binisioru starea lucruriloru dela alegerile in districtulu Nasedului. Din câte amu auditu si amu cetitu, și cum vedemu si din corespundintia acést'a ni se pare ca naseudenii au vrutu sa pacalésca; ei dupa spuselu lor au si alesu deputati si au fostu si demonstratori politici totu de odata. Pacala de multe ori inse se pacalesce; cei mai pacaliti ni se paru a fi cei din

cerculu Santgeorgiului. La ori-ce demonstratiune, déca e sa nu ese o deplorabile caricatura dintrens'a, se cere mai întâu seriós'a judecata și apoi perfect'a resolutiune. Ne putemu insielá, cáci nu suntemu infalibili, dara ni se pare ca Nasedeni nu s'au gánditu nici la un'a nici la alt'a, déca au procesu asiá precum se scrie la foile române și tempulu siovaitului mai alesu pentru densii este astadi celu mai neoportunu, cu atât'a mai vertosu cu câtu ei dupa pusețiunea actuale potu numai provocá, dara nu si apará. Séu dóra li e rusine sa spuna ca au alesu deputati? déca au alesu, ei au exercitatu numai unu dreptu, care este alu lor. Ni e tare téma ca districtulu véra cu ori-ce pretiu sa paraliseze, ba sa demoleze intaritur'a ce a conservat'o cu atât'a intielepçiene pâna acum atletulu lui, pre care cu durere vedemu, ca nici astadi nu-lu scie pretiui, intielegemu pre capitanulu seu supremu. Cându aprindu copii ne pricepiti o casa trebuie sa-i escusámu cu nepriceperea lor, dara durerea causata o simtimu in tóta estenderea ei. Noi credemu si acum ca ce s'a scrisu pâna acum la foile nóstre este numai unu zelu reu intielesu și ne tienemu numai de faptul, cá districtulu a alesu; amu fi doritu inse sa fia alesu românii.

✕ *Sangiorgiu*, 9 Iuliu 1875. Domnule Redactor! Alegerea de deputatu in cerculu Rodnei, séu cerculu de susu alu Nasedului, a fostu ordinata pre 9 Iuliu a. c. stil. nou.

Comisiunea de alegere respective presidintele ei dlu Dr. Popu, fisicu districtuale, conformu legei electorale, dupa ce deschise adunarea, atrage atentiunea alegatoriloru cá in tempu de $\frac{1}{2}$ óra sa-si insinue pre candidati lor.

Pre alegatorii români acestu minutu erá pre aci sa-i afe intocmai cá mórtéa pre pecatosulu.

In presér'a alegerei multi credeau, ca alegatorii români se voru cointielege, spre a procede in totu casulu solidari.

Despre conclusulu adusu de conferintia româna din Sabiiu numai atât'a putemu dice, ca s'aru paré a fi unu semn bunu, pentru ca „stapaniloru“ (!?) le rapesece liniscea de di si de nópte (cine crede amaru se amagesce! Red.); — dara ca vomu obtiené sultatulu, ce unii 'si imaginéza, séu póte tocmai contrariulu, e inca o cestiune de tempu! Apoi in districtulu Nasedului, suntu cu totulu alte impregiurárele, decátu in comitate si alte districte.

La noi e reulu in trupu, strainiloru le totu crescú penele; iéra dintre familiari inca suntu unii, cari gonescu venturile si ploile, numai pentru eluptarea numelu urgisitu de: audace luptaciu in sirurile domniloru apesatori.

Inca de tempuriu se resuscitá caus'a paduriloru și paserile nocturne mereu dá presemne prin cânteculu lorú ragusitu, ca mântuirea va fi numai asiá, déca vomu jucá „csárdás“ulu.

Totu tempulu si ómenii mai iscusiti voru aretá, ca din care isvoru aru fi potutu bea districtualii cea mai buna si recoritória apa, — din activitate ori passivitate?

Combinatiunile înainte de alegere erau diverse. Unii credeau, ca in cerculu acest'a va fi realesu fostulu ablegatu dlu Ioachim *Muresianu*, pentru carele lucrara intr'atát'a capeteniele districtului, — cari cá prin minune din inimiçi dechiarati i devenira a. dicti neclatiti, — încátu merita, de-si nu le-au succésu, cruci dela Pest'a! Altií vediendu toate acestea si invetiendu minte din patiani'a propriá, cá sa nu se aléga susu numitulu guvernamentalistu, se deciserá si si erá in stare óa sa faca din pietri voturi spre a scóte cá alesu, unu deputatu nationalu, passivistu, care nu va calcá pragulu apesáriloru dela Pest'a, despre ce 'si dede reversu dlu advocatu Lic'a.

Cam asiá afla pre alegatorii tempulu de insinuare a candidatiloru, in dimineti'a de 9 Iuliu, cu $\frac{1}{2}$ óra înainte.

In minutulu supremu cá prin farmecu

toti alegatorii se vedu laolalta, si dupa o scurta cointelegere se decida pentru *absoluta retinere dela urna*.

Tempulu de candidare trecu incetu. Români alegatori, stau in linisce, armonia si ordinea cea mai buna inaintea localului de scrutiniu si asteptă sa vedia capetulu actului de alegere.

Ei in cunoscintia de vitregitatea legei electorale, — de-si aci poteau românii sa aléga pre cine le aru fi doritu anim'a, — in cunoscintia de neoportunitatea tempului si a nesocotintei domniloru dilei; 'si beura si asta data fâra de murmur paharulu amaraciunei.

Uniculu candidatulu alu strainiloru din cerculu acest'a electorale: *Földvári János* fu proclamatulu de deputatu, (§. 71 din legea elect.) — Se scie din program'a lui ca e *Sennyesta*, opositionalu. Eata prin acestu §, 'si taiara totusi domni crang'a de sub picioare, fâra de a scii!*)

Cu acest'a se fini comedi'a domniloru, si asiâ nu potu dice nici cei dela Pest'a, nici cei dela Naseudu, ca acesti alegatori iau crutiatu fâra de a-i palmu' aspru si de asta data!

Unu alegatoriu.

Brasiovu 30 Iuniu. Scólele gimnasiale comerciale si reale precum si cele primarie de copii si de fetitie au incheiatu anulu scolasticu in diu'a SS. apostoli Petru si Pavelu cu festivitatea indatinata. Cine si-a luat oste-nel'a de a asiste la esamenelu din an. acest'a, a trebuitu sa fia surprinsu de progresulu eminentu, ce l'au manifestatu scolarii acestui institutu pâna si in acele discipline, care suntu mai cu séma facultative, adeca neobligate; cum suntu: desemnulu, frances'a, cantârile si gimnastic'a. Trebuie sa constatâmu, ca numerulu obiecteloru de invetiamentu a crescutu in tempulu din urma, încâtu intr'adeveru nu scii sa admiri pre profesorii, séu pre scolari, ca suntu in stare de a purtá povér'a, casunata de multifarietatea instructiunei.

Noi voindu a fi drepti declarâmu, ca admirâmu pre profesorii pentru bunulu tactu si pentru prudent'a circumspetiune, cu care scii sa afle in multimea obiecteloru unu punctu de concentrare, in care aceste coincidu si compunu acelu intregu, care in limb'a invetiatoriloru se numesce sistemulu. Asiâ trebuie sa fia, căci numai astfelu fiindu se póte esplicá impregiurarea, ca in fia-care clasa, numerulu eminentiloru este proportionalminte mare, in vreme ce numerulu scolariiloru slabi este micu. Pentru demonstrare me provocu numai la unu singuru esemplu, care este totodata si celu mai competentu in asta privintia — este adeca casulu, ca intre 9 maturisanti, 7 au reportatu calculu de plene maturi si 2 de maturi.

Vorbindu in generale despre acestu institutu trebuie sa-i dâmu tributulu celu mai mare de respectu si de recunoscintia.

In specie nu ne putemu retiené dela un'a observare si anume o observare efluenta dintr'o anima sincera a unui românulu din tagm'a acelor pu-tieni remasi, cari in butulu tuturoru impregiurâriloru petrecute de 27 ani încóce, totusi au remasu constanti si c. edinciosi programulu natiunalu, care singuru numai este in stare sa ne aduca unu viitoriu demnu de noi. V'amu spusu cine sum, pentru cá sa-mi poteti apretia observarea mea. Indata ce amu avutu onórea a primí programulu, ce contine ordinea esameneloru, amu fostu frapatu de aerulu magiarismulu, ce-lu descoperira ochii

*) Din fonte siguru aflu, ca in cerculu de josu alu Naseudulu procedur'a fu totu acest'a; cu o abatere, ca acolo a candidatulu românii regalisti. Votisare nu se facu Deputatululu proclamatulu e cunoscutulu Cserey. Corespond.

mei, vedindu ca limb'a magiara obvine mai desu, cá ori care obiectu, in esamenelu publice. Acésta impregiurarea a fostu unu motivu mai multu, care m'a facutu se asistu la aceste esamine. Amu vedutu si m'amu convinsu ca si limb'a acest'a se cultiva cu tota seriositatea, ba amu poté dice, cu pré multa seriositate, déca considerâmu, ca nu mai putienu decâtu 3 profesori suntu engagiati pentru predarea ei. Mai departe amu auditu istorisindu-se faptele regiloru si barbatiloru magiari cum nu credu, ca le cunoscú nici elevii celui mai ungurescu gimnasiu din Ungari'a.

Si totusi — auditi malitia!! Suntu ómeni de statu si inca ómeni cu in-fluintia la magiari, cari dicu „ca aci se crescú agitatori, ca se cultiva pré multu simpathia cu tierile vecine.“

Auditi vorbe! Unu institutu, care sustiene 3 profesori pentru predarea limbegi magiare, unu institutu, in care istoria patriei se propune dupa estrasulu lui Vaszary din istoria lui Horváth Mihály — unu atare institutu se póte suspitioná, ca agitéza contr'a statulu magiaru? Si cându e vorba de „simpathia cu tierile vecine“ — apoi diu sa ne ierte dd. magiari, ca chiari si acest'a se *cultiva in favorulu loru*.

Dupa cum se scie institutululu acest'a este frecventatu de unu numeru mare de elevi din Romani'a, cari castigându-si cunoscintie de limba si istoria magiara — amu poté dice, ca se preocupa si cu tempulu voru propagá si latí simpathia de vecini pentru magiari. —

Póte sa aiba corpulu didacticu si organele competente in asta privintia parerile sele, dara nóue ne vine a crede, ca nici renumitululu absolutismulu alu lui Bach-Thun nu a imprimatu instituteloru natiunale atâtu de profundu adherintia germanismulu, cum ni se pare, ca amu aflu adherintia la patri'a unguresca in numitululu institutu. „Gaz. Tr.“ N.

Convocare.

Despartimentulu I alu Asociatiunei transilvane pentru literati r'a si cultur'a poporulu românulu 'si va tiené adunarea generala in opidulu Feldiôr'a la 13.25 Iuliu a. e., la care suntu invitati toti membrii ordinari si ajutatori ai Asociatiunei din districtulu Brasiovulu, si alu Trei-scauneloru impreuna cu domnii óspeti dela bâte din Zizinu si Valcele (Elöpatak).

Brasiovu in 23 Iuniu 1875.

Ioanu Petricu,
presiedinte.

Dr. N. Popu,
actuariu.

Varietâti.

*) *Esamenu.* Din o coresp. din Vale dela 23 Iuniu 1875 estragemu urmatórele: Diu'a de 22 Iuniu au fostu pentru comun'a Vale o di insemnata pentruca locuitorii acestei comune prea de putiene ori au avutu fericit'a ocaziune de a poté petrece asiâ o di.

Duminea dupa celebrarea servitiului divinu la care a binevoitu a participá si Rvrd. Domnu protopresbiteru Ioane Hanni'a; s'au tienutu esamenulu cu elevii si elevele din clas'a prima, aci s'aru fi potutu face mai multu decâtu s'a facutu, publiculu nu erá asiâ numerosu pentruca multi se departara pre la casele loru. Dupa aceea incepu-se esamenulu clasei a dóu'a (cu dóue despartiminte) cu placere marturisescu cumca aci publiculu asiâ erá de numerosu, încâtu gemea sal'a, iéra respunsurile esacte ale eleviloru si elevelor secerara cea mai mare si mai profunda multiemita a auditoriulu. Onóre invetiatoriulu de si nou in carier'a sea, dara totusi demnu de ea. — Dupa finirea esamenulu, adresá parintele protopresbiteru cátra elevi si eleve câte-va cuvinte si impartindu la cei mai bine distinsi unele premii, — poporulu se departá

pre la ale sele, ducendu cu sine suvenirile cele mai placute. —

Ddiu sa ne tiena pre acestu demnu parinte sufletescu intru multi si fericiti ani cá se mai póta de multe ori onóra scól'a si biserica nóstra cu prea stimat'a i persóna; iéra dlui invetiatoriu primariu C. Baile ii poftescu si mai departe succesu imbucuratoriulu pre carier'a inceputa, cá se póta si mai departe secerá cununi de lauda si de multiamire.

*) *(Oficialii cadiuti in datorii).* Ministrulu pentru aপরeraa tieriei B. Szende a emisu cu datu 11 Iuliu n. unu cerculariu cátra toti oficialii ministeriulu seu, prin care provóca pre acei oficiali, ale cároru lefe se afla sub sequestru judecatorescu, sa-si achitedie cátu mai curendu detoriile loru, căci altmintrenea nesatisfacendu aceste admonitiuni seriose se voru trage in cercelare disciplinaria si se voru dimisioná fâra nice o despagubire séu recompensa. Motivulu ce a indemnatu pre ministru a dispune acésta mesura aspra, este impregiurarea, ca unu oficialu, ale cáru lefe suntu pemnorate de creditorii sei pre ani inainte, nu póte corespunde corectulu si punctualulu datorinteloru sele.

*) *(Orcanu si tempestate)* a fostu di lele trecute la Giurgiu si la Rusciucu. In portulu dela Giurgiu s'au causatu multe pustiiri. Cancelaria drumulu feratu fu nimicita de totu, o parte din coperisiulu cabinei agentiei navigatiunei pre Dunare s'au ruptu, magazinulu celu nou de scanduri este derimatu, unu vasu turcescu s'au nimicitu pre diumetate, altu vasu grecescu de totu; pre alta corabia grecesca s'au ruptu tóte catargiele, dóue cara incarcate cu grâu fura aruncate in Dunare. Vaporulu „Tegethof“ au suferitu anele vatemâri, dara potú sa si continue navigatiunea cátra Rusciucu.

In Rusciucu orcanulu a fostu fôrte veementu, grandin'a cadiu in marimea unui ou de columbu, pegub'a a fostu fôrte mare. S'au resturnatu 7 minarete turcesci, aprópe tóte coperisiele s'au descoperitu, ferestriile, s'au spartu, conductorii telegrafeloru s'au nimicitu, neputendu resistá furiei orcanulu; pre campulu liberu pomii cei mai tari suntu desradecinati si manati pre agri; pre drumulu de feru daun'a inca e fôrte considerabila si déca oficialii drumulu nu erau precauti se potea usioru intemplá o nenorocire cu carele fiindu intrerupta comunicatiunea electrica. —

*) *(Catedral'a din Casiovi'a)*, care e o decóre architectonica pentru capital'a Ungariei super ori, este pre cale de a se derimá. Prin tempestátile din urma a suferitu fôrte multu, pártile derimate de mai inainte nu s'au reparatu si orcanulu dela 9 Iuliu n. a demolatu unu turnisioru togm'a intr'unu momentu, cându trecea o femeia pre lânta partea acea a bisericei. Mass'a ce a cadiutu josu e de 10 máji de grea, dara numai o pétra mica vatemâ de altmintrenea fôrte greu capulu femeiei, care cadiendu lesinata la pamentu fu dusa la spitalu. Viscolulu a sdrobotit si ó feréstra decorata fôrte frumosu cu picturi de stiela in capelele nordice ale catedralei. Catedral'a se afla preste totu intr'o stare fôrte amerintiata, asiâ încâtu reclama cele mai seriose ingrigiri. Prin coperisiu strabate ploia si paretii suntu atâtu de umedi cátu se desface cimentulu. Cetatea aflandu-se intr'o stare financiale de totu derangiata nu póte iatreprinde nimicu intru conservarea acestui monumentu architectonicu, dara nice episcopulu nu face nimicu de-si este deobligatu a contribuí pre fia-care anu o suma pentru restaurári.

ad 76. — 1875.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a a II din Cricâu in protopresbiteratulu Albei-Iuliei se escrie concursu pâna in 3 Augustu a. e.

Emolumentele ce-i competu fiitoriulu parochu:

1. casa parochiale, si edeficii economice, gradina cu pomi, si gradina de legumi.

2. unu fenatiu de 1 jug. 830° □.
3. unu agru de 2 jug. 674° □.
4. dela 170 familii cáte un'a ferdela cucuruзу sfermitu, si 1 di de lucru, precum si venitele stolare dela morti, si venitulu la umblarea cu crucea (câci 60 familii competu cantoriloru).

5. In fine dela 230 familii tote celelalte venite stolare.

Concurentii pâna la espirarea concursulu au sa se presenteze intr'o dumineca séu serbatóre pentru a cântá, ceti, cuventá séu a celebrá st'a liturgia — insinuându-se la subscrisulu.

Doritorii de a competá la acésta parochia, au de a-si substerne concurselu instruate conformu statutulu organicu, pâna la terminulu prefiptu la subscrisulu in Albi'a-Iulii'a.

Albi'a Iulii'a 3 Iuliu 1875.

In contielegere cu comit. parochiale.

Alessandru Tordasiannu,

1—3

protopresbiteru.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia de clas'a III Salisce constatóre din preste 550 suflete — din protopresbiteratulu Zarandulu prin acest'a se escrie concursu pâna la 31 Iuliu a. e.

Venitele acestei parochii suntu urmatórele:

1. Venitele stolare bine regulate facu pre anu — in calculu mediu — sum'a de 200 fl. v. a.

2. Alte venite ficse pre anu 55 fl. v. a.

3. Venitele din eclesia bisericesca 200 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acestu postu a a-si adresá petitiunile loru instruite in senu sulu „Statutululu organicu“ si concluseloru sinodulu eparchiale din anu 1873 la subsemnatulu in Bradu (cotulu Zarand.) pâna la terminulu susnumitu.

Bradu in 3 Iuliu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau I. Miheltianu

(1—3)

Prot. gr. or. a Zarandulu.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia a Ciagdiulu gr. or. protopresbiteratulu Turdei inferioare se escrie concursu pâna in 3 Augustu a. e. cându va fi si alegerea.

Emolumentele vacantei parochii a Ciagdiulu: 60 ferdele mari — de primavéra curatu, 40 dile de lucru; — trei pamenturi in trei párti a hotarului, — edificiele parochiale si stol'a epatrafirului —

Doritorii de a ocupá acésta statiune, suntu indatorati a tramite petitiunile, in intiesulu statutulu organicu la subscrisulu, pâna la terminulu supra-prefiptu. —

Agarbieciu 3 Iuliu v. 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Simeonu Popu Moldovanu,

(1—3)

prot. tract. Turdei.

Nr. 163—1875.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a a III-a Vac'a, in protopresbiteratulu Zarandulu se escrie prin acésta concursu pâna in 3 Augustu. a. e.

Acésta parochia constatóre din 750 suflete. are casa parochiala cu cladirile economice necesarie si o gradina lânta casa, apoi celelalte venite suntu accidentiile stolare bine regulate, cari tóte computate in bani dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a asterne concurselu loru la subsemnatulu in Bradu — Ctulu Zarandu — instruite conformu „statutululu organicu“ si concluseloru sinodulu din an. 1873, in privintia intregirei parochieloru.

Bradu in 3 Iuliu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

N. I. Miheltianu,

(1—3)

prot. gr. or. a Zarandulu.